

Overweging zondag 29 april 2018 – Vruchten voortbrengen

Jaar B, 5 e zondag van Pasen

Handelingen 9, 18-24 / 1 Johannes 3, 18-24 / Johannes 15, 1-8

We hebben net het verhaal van de wijnstok gelezen en dat gaat niet zomaar over een wijnstok, maar over Jezus zelf. En niet alleen over Jezus, maar over God en Zijn liefde voor ons.

Jezus is de wijnstok, God de wijnbouwer en wij de ranken: God onderhoudt de wijnstok en snoeit, zodat we kunnen groeien en vrucht dragen.

Wijnstok en ranken bestaan niet los van elkaar. Wij hebben God nodig en zo heeft God ook òns nodig: om zijn koninkrijk op aarde waar te maken. Een koninkrijk van vrede en gerechtigheid, waartoe wij allemaal zijn geroepen!

Vasthouden aan verstikkende tradities helpt daar niet bij. Gods bron is een overvloeiende bron: zijn liefde moet stromen, niet ophopen en tegenhouden.

We zien dat gebeuren in alle gebieden waar nu conflicten zijn. In Oekraïne, in Gaza en Israël. Er wordt vastgehouden, er is geen aandacht voor liefde, geen verbondenheid naar elkaar die herleidt naar de bron van liefde die God is, de wijnstok die ons allemaal met elkaar verbindt. Dan komt er wildgroei, eigenbelang. Dan is er geen verbinding maar verdrukking. Onderdrukking.

Maar ook dáár zijn mensen die vanuit hun geloof solidair blijven met elkaar, elkaar helpen en ondersteunen, tegen de stroom van verdrukking in. Zij willen de kanalen van gesprek en dialoog open houden en blijven hopen op vrede.

En dat is wat God van ons vraagt. Geen wildgroei, geen eigengereidheid en koppigheid. Die wildgroei moet gesnoeid worden. Niet met wapens maar met woorden. Niet met moorden maar met geduld. Niet gevangen in angst, maar onbevangen naar elkaar. Alleen dan kunnen we groeien. Kunnen we léven en vrucht dragen!

Daarom is het belangrijk, zowel voor ons als voor de Oosterse kerken, om ons telkens te herbronnen. Terugkijken naar waar we vandaan komen.

Want God en de mens, God en wij - we horen bij elkaar zoals de wijnstok en de ranken. Wijnstok en ranken bestaan niet los van elkaar. God is de basis en de oorsprong van ons bestaan. Maar: hoe dragen we vrucht?

In de tweede lezing hebben we gelezen dat we vrijmoedig met Hem om mogen gaan: we hoeven niet bang te zijn en ons niet te laten gijzelen door ons geweten, want God is groter dan ons hart. Alle conflicten worden geboren uit angst. Maar God gunt leven voor ons allemaal.

We oordelen vaak veel harder over onszelf en anderen dan nodig is. We denken vaak dat we iets niet kunnen of niet goed genoeg zijn. We denken dat we altijd maar ergens het beste in moeten zijn. Maar we zijn méér dan wat we doen, we zijn méér dan onze prestaties. God is groter dan ons hart en groter dan we kunnen bevatten.

Vrucht dragen we als we ons toevertrouwen aan Gods liefde voor ons. Hij wil niet alleen maar wijnstok zijn; Hij wil ranken! Hij wil vruchten! Vertrouw op die sapstroom, die liefde, in de wijnstok die ranken en druiven laat groeien.

Vrucht dragen we als we ontzag hebben voor de Heer, zorgen voor de armen, voor elkaar. Niet alleen met woorden, maar met concrete daden. Niet met oorlog, maar door om te zien naar elkaar. We moeten God niet tegen laten houden zijn werk in ons te laten doen.

God is de wijnbouwer die zorgt voor de wijnstok. Hij staat aan het begin van ons leven en laat ons leven. Maar God is geen éénrichtingsverkeer. Wij moeten God ook levend houden in ons. Ruimte voor Hem maken.

Het is daarom ook aan ons om die wijnstok te onderhouden. Als Jezus, de wijnstok, de bron is van ons leven, dan is het aan ons om Hem in het middelpunt van onze aandacht te laten zijn.

Ook wij moeten de wijnstok voeden: met gebed door te luisteren naar zijn Woord, Hem te danken en te eren en alles wat ons afleidt van God, weg te snoeien.

Wat we weg moeten snoeien is alles wat groei en vrucht tegenhoudt. Wraak en wrok, woede en wantrouwen, vooroordelen en verwachtingen, moedeloosheid en slachtofferschap. Dàt zijn de dorre takken die geen goede vruchten voortbrengen. Ze houden ons tegen in onze liefde voor de ander, in wie we juist God kunnen ontmoeten.

Dat vraagt offerbereidheid, overgave, vertrouwen, vergeving. Elkaar met andere ogen te zien, iemand anders en onszelf een nieuw leven te gunnen. Te erkennen dat we allemaal anders zijn. Maar in die verscheidenheid één zijn!

Daar hebben we bezinning bij nodig: we moeten ons soms terugtrekken en reflecteren op onszelf.

Een winterperiode inlassen en in de spiegel durven kijken. Tijd nemen en ons niet af laten leiden door deze drukke wereld. Beelden en verwachtingen loslaten die we hebben van onszelf en van anderen en van God.

Ons geweten hoeft ons niet te veroordelen, maar we kunnen wel eerlijk kijken naar wat we beter kunnen doen en vertrouwen op die liefde van God - in het besef dat die liefde er voor iedereen is.

Jezus helpt ons daarbij: Zijn liefde stroomt door onze aderen. Met alles wat Jezus ons heeft geleerd geeft hij aan hoeveel hij van ons houdt. Hij opent steeds de weg naar God. Hij wil dat we leven, niet verdorren!

En nu – we zien het buiten! – komt na een winterperiode steeds weer de lente en is het tijd voor soepele, vruchtbare ranken. Het is ook aan ons om telkens weer op te staan, mèt Hem, en ons leven aan te durven en naar elkaar om te zien. Zodat we dienstbaar kunnen zijn en onbaatzuchtig, barmhartig en solidair en kunnen werken aan een goede wereld.

Jezus is zelf het voedsel voor onze ziel, de weg die naar God leidt, de wijnstok die ons verbindt met Hem. Omdat Hij, de wijnstok, is geworteld in God.

En als ook wij geworteld zijn in God, kan die verkwikkende liefde van Jezus altijd door onze aderen stromen, ons hart vervullen en ons laten opbloeien. Met die liefde geven wij het beste van onszelf. Niet door ons weg te cijferen, maar door ons open te stellen.

Die liefde laat zich zien in een klein gebaar, een glimlach, in aandacht. In liefde die energie geeft, en vreugde en doet groeien en die ons de moed geeft om dóór te gaan. Ondanks onze verschillen.

Dàt betekent verbintenis, verbondenheid. Met God èn met elkaar. Met die liefde weten we dat we nooit alleen zijn en dat we elkaar nodig hebben.

Van die liefde getuigde Paulus na zijn bekering: hij vertelde over Gods liefde, die hij iedereen gunde. Hij vertelde over Jezus, omdat hij niet anders meer kon. Hij vertelde over die liefde die elk wantrouwen overwon.

Die liefde die energie geeft en blij maakt en vrij en ons hart in vuur en vlam zet, die ons be-Geestert. Een betere liefde kunnen we ons niet wensen!

Amen